Fegyverkészlet - kard és két hajítódárda (kelevéz)

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 60.25.1-4
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 2. FELE
Készítés helye:	Törökország (Oszmán Birodalom)
Jelzés:	a tokon tugra E. jegyzékben: A hüvelyen két helyen beütött török ötvösjegy: IV. Mehmed jegye (1648-1687)
Anyag:	acél penge; bőr; chagrin bőr; ébenfa; szaru
Technika:	cizellált; domborított; vésett díszítés
Méretek:	hosszúság: 93 cm szélesség: 10 cm hosszúság: 89 cm

A kardból és két hajítódárdából, valamint az ezek tárolására szolgáló, bőrborítású tokból álló együttes az Esterházy-kincstár egyedülálló és igen ritka fegyverkészlete. Az ehhez hasonló fegyvereket a 17. században vadászat során használtak. A két dárda elhajítás után nem egyenesen, hanem forogva repül, így használatukhoz igen nagy jártaság kellett. A kard hegye keletiesen elvékonyított, amivel nem csak lefelé, hanem fölfelé is lehetett vágni. Georg Kern müncheni fegyverszakértő szíves szóbeli közlése alapján azonban úgy tűnik, esetünkben valószínűleg díszfegyverről van szó, mivel a pengén nem látszik az acél hagyományos megmunkálása során kialakuló jellegzetes rajzolat. A tokon látható az úgynevezett *tugra*, azaz a szultán nevét és az "örökké győzedelmes" állandó jelzőt tartalmazó hitelesítő jel. Georg Kern a két dárdából és egy kardból álló együttes ilyen összeállítása igen ritka, általában egy dárda és egy kard, vagy három dárda szokott együtt szerepelni.

A fraknói Esterházy kincstár gyűjteményében őrzött két hajítódárda-készlet – melyek 1896-ban a Magyar Hadtörténeti Emlékek című budapesti kiállításon is bemutatásra kerültek – a szokásos összeállítás szerint három-három dárdából áll (ld itt ld. még: Szendrei János: *Magyar hadtörténeti emlékek az ezredéves kiállításon*. Budapest, 1896. 594, 606.)

A második világháború során megrongálódott fegyverkészlet még restaurálásra vár, roncs állapota miatt a korábbi szakirodalom eddig nem tárgyalta az együttest.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 43. (Csóka Veronika)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum